

תלמידים יקרים,

לפניכם מבחן בעברית.

לרשותכם **90 דקות**, אך אם תזדקקו להארכת זמן, תוכלו לקבלה (בקשו מהמורה).

במבחן שלושה קטעי קריאה, שאלות הנוגעות לקטעי קריאה אלה ומשימת כתיבה.

קראו את הקטעים בעיון, והשיבו על השאלות. נסחו את תשובותיכם בבהירות בכל השאלות ובמשימת הכתיבה.

בהצלחה!

פרק ראשון

קראו את הסיפור שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו.

ממש גיבור

מעובד לפי הפרק הראשון בספר "נולד לרוץ" מאת מייקל מורפורגו, תרגום: נעמי דרום, 2008.

דרכו של פֶּטְרִיק לבית הספר עברה לאורך תעלה. באותו הבוקר צעד פֶּטְרִיק לבית הספר באִירֶצוֹן וחשב על יום הלימודים המצפה לו.

בעודו צועד ראה מזווית העין משהו ירוק צף בתעלה, משהו שנראה כמו שֶׁק. הוא לא היה מקדיש לכך מחשבה נוספת לִוְלֵא שמע יללות. חלפו כמה רגעים עד שהבין שבשֶׁק יש משהו חי המנסה להיחלץ מתוכו. פֶּטְרִיק לא חשב פעמיים, השליך את הילקוט וזינק למים. הוא

5

היה שחיין טוב וידע שאין לו מה לחשוש מטביעה אלא רק מְקוֹר ומרטיבות. אחרי כמה תנועות חתירה מהירות הוא אחז בשֶׁק, הסתובב ושחה בחזרה.

10

החלק הקשה ביותר היה לצאת מהתעלה. בגדיו של פֶּטְרִיק היו כבדים ונצמדו לגופו, והשֶׁק איים להחליק מידיו. הוא הרגיש פתאום חלש וחש את הקור של המים חודר לעצמותיו, אבל הוא הניף את עצמו למעלה במאמץ אדיר, הצליח

להעלות רגל אחת על הגדה, ולבסוף מצא את עצמו בחוץ. בעודו עומד שם על גִּדְת התעלה, כולו נוטף מים, התיר פֶּטְרִיק את הקשרים בשֶׁק ופתח אותו. בפנים היו חמישה כלבלבים, רועדים וצמודים זה לזה.

15

שתי אפשרויות עמדו לפניו, ושתיהן היו גרועות באותה מידה: הוא היה יכול לקחת את הכלבלבים אליו הביתה ולהשאיר אותם בחדרו. כך יהיה להם חם, והוא יוכל להחליף את בגדיו הרטובים. הבעיה הייתה שהדרך הביתה ובחזרה תימשך זמן רב, והוא יגיע לבית הספר מאוחר. מנהלת בית הספר גברת בְּרִיטְוֹל בוודאי תתמלא כעס. היא לא תאמין לתירוץ שלו שאיחר כי קפץ לתעלה כדי להציל כמה כלבלבים. אם הכלבלבים לא יהיו אֶתוֹ והוא יחליף את בגדיו, היא תחשוב שהוא ממציא את כל הסיפור.

20

25

האפשרות האחרת הייתה ללכת רטוב לבית הספר ולקחת את הכלבלבים אֶתוֹ. כך לפחות גברת בְּרִיטָוֹל תהיה חייבת להאמין לסיפור שלו. אבל אז, הוא חשב בלבו, כולם יצחקו לו.

30 בסופו של דבר מר בוֹטָס, האיש ממשמרות הבטיחות, הוא שהחליט במקומו מה לעשות. מר בוֹטָס רץ לעברו והגיע אליו חסר נשימה. הוא בקושי הצליח לדבר מרוב התנשפויות.

"אתה קפצת לתעלה!" השתנק, "למה עשית את זה?"

פֶּטְרִיק לא ענה והצביע על השק.

35 מר בוֹטָס התכופף לראות, ואז אמר: "לא יֵאמְנוּ! כלבלבים! כמה יפים וקטנים!" הוא הביט בפֶּטְרִיק.

40 "יכולת לטבוע! תראה אותך, אתה רטוב עד לְשֵׁד עצמותיך! אתה תחטוף דלקת ריאות! צריך להביא אותך לבית הספר מהר ככל האפשר. אני אומר לך, כשגברת בְּרִיטָוֹל תשמע על זה... בוא אִתִּי!" כשנכנסו פֶּטְרִיק ומר בוֹטָס לבית הספר, לא היה איש בחצר. כולם התכנסו באולם בית הספר. עכשיו אני בְּצָרוֹת, חשב פֶּטְרִיק לעצמו. הוא רצה לברוח הביתה, אבל מר בוֹטָס אחז בידו והוביל אותו לאורך המסדרון. פֶּטְרִיק שמע את קולה של גברת בְּרִיטָוֹל בוקע מהאולם שבקצה המסדרון. היא עמדה על הבמה והייתה בעיצומה של הכרזה על הודעה חשובה.

45 מר בוֹטָס עצר ליד דלת האולם. כולם פנו לכיוונם ולטשו בהם עיניים. גברת בְּרִיטָוֹל עצרה את דבריה באמצע המשפט. דממה מוחלטת השתררה בזמן ששניהם חצו את האולם בדרך אליה. כל צעד שעשה פֶּטְרִיק השמיע צליל רטוב ורם יותר מקודמו, ולאורך כל הדרך ייללו הכלבלבים בשק. גברת בְּרִיטָוֹל לא נראתה מרוצה כלל.

50 "מר בוֹטָס", היא אמרה, "מה זה צריך להיות? למה פֶּטְרִיק עומד שם ומרטיב את הרצפה?"

55 "זה סיפור ארוך, גברת בְּרִיטָוֹל", ענה מר בוֹטָס, "היית צריכה לראות את זה כדי להאמין. עמדתי ליד מעבר החצייה, ומה אני רואה? את פֶּטְרִיק בתוך התעלה! חשבתי שהוא נפל והתחלתי לרוץ, אבל אז ראיתי שהוא בכלל לא טובע. הוא החזיק את השק הזה ושחה אל הגדה. אחר כך הוא יצא ועמד על גִּדֵּת התעלה, כולו רועד וחלש, ואני הצצתי לתוך השק, ומה אני רואה? חמישה יצורים קטנים! פֶּטְרִיק קפץ לתעלה והציל אותם! ראיתי בְּמוֹ עֵינַי! אם את שואלת אותי, גברת בְּרִיטָוֹל, הוא ממש גיבור."

המשיכו לקרוא בעמוד הבא.

פֶּטְרִיק מעולם לא שמע דממה עמוקה כמו הדממה שהשתררה באולם, ואז
 60 נשמע קול יללות הכלבלבים. "אוי, איזה מתוקים", אמר מישוהו, ועד מהרה
 נשמעו ברחבי האולם צחוק ומחיאות כפיים. בתוך דקות מעטות התמלא
 האולם בתרועות ובשאגות עידוד.

פֶּטְרִיק עמד שם, ספג את כל מחיאות הכפיים והרגיש גבוה בשני מטרים.
 65 אפילו גברת בְּרִיטְוֹל מחאה כפיים. פֶּטְרִיק אף ראה דמעות בעיניה כששלחה
 אליו מבטים קורנים.

זו הפעם הראשונה בחיים שהיא שמחה לקראתו, חשב פֶּטְרִיק.
 פתאום הוא די חיבב אותה, וזה מעולם לא קרה לפני כן.

השאלות

שאלה 1

בתחילת הסיפור כתוב שפֿטריק זינק למים.
מדוע החליט פֿטריק לעשות זאת?

.....

שאלה 2

קראו את הקטע שלפניכם.

"פֿטריק לא חשב פעמיים, השליך את הילקוט וזינק למים. הוא היה שחיין טוב וידע שאין לו מה לחשוש מטביעה אלא רק מְקוֹר ומרטיבות."

העתיקו **מילים** או **צירופי מילים** מהקטע שאפשר ללמוד מהם שפֿטריק פעל **בזריזות**.

1. _____

2. _____

.....

שאלה 3

מדוע התקשה פֿטריק לצאת מהתעלה?

שאלה 4

לפי שורות 23–26 אפשר ללמוד שפֿטריק –

- 1 ☐ כעס על גברת בֿריטֿוֹל.
- 2 ☐ התאכזב מגברת בֿריטֿוֹל.
- 3 ☐ התבייש מגברת בֿריטֿוֹל.
- 4 ☐ חשש מגברת בֿריטֿוֹל.

.....

שאלה 5

כתבו בשתי מילים את המילים המודגשות.

דוגמה:

דרכו של פֿטריק לבית הספר עברה לאורך תעלה. פֿדן שׂא

1. הוא יוכל להחליף את **בגדיו** הרטובים.
2. גברת בֿריטֿוֹל עצרה את **דבריה** באמצע המשפט.
3. כשנכנסו לאולם פנו כולם ל**כיוונם**.

שאלה 6

לאחר שיצא פטריק מהתעלה עמדו לפניו שתי אפשרויות (שורות 20–29).

כתבו חיסרון אחד שיש לכל אחת מהאפשרויות, לפי הסיפור.

1. האפשרות הראשונה: לחזור הביתה ולהשאיר את הכלבלבים בביתו.

החיסרון: _____

2. האפשרות השנייה: ללכת לבית הספר ולקחת את הכלבלבים אִתּוֹ.

החיסרון: _____

.....

שאלה 7

בשורות 64–65 כתוב שגברת בְּרִיטוֹל שלחה אל פטריק מבטים קורנים.

אפשר ללמוד מכך שגברת בְּרִיטוֹל –

1. התרגשה. ☐

2. דָּאגה. ☐

3. התחרטה. ☐

4. חשה הקלה. ☐

שאלה 8

בשורות 13–14 כתוב: "הוא הרגיש פתאום חלש וחש את הקור של המים חודר לעצמותיו..."

איזו מילה תחפשו במילון כדי למצוא את פירוש המילה **לעצמותיו**?

1 ☐ לעצמו

2 ☐ עצם

3 ☐ עצמים

4 ☐ עצמות

שאלה 9

השלימו את המשפטים במילים מאותה המשפחה של **המילים המודגשות**.

דוגמה: שק ירוק **צף** בתעלה.

דניאל אוהב _____ **צף** על גבו בברכה.

1. הילדים **האמינו** לסיפורו של פֶּטְרִיק.

פֶּטְרִיק חשש שכאשר יגיע לבית הספר, המנהלת לא _____
לסיפור שלו.

2. פֶּטְרִיק **החליף** את בגדיו הרטובים.

בעיתון הילדים מתפרסם מדור מיוחד ל _____ של בולים.

3. עד מהרה **נשמעו** ברחבי האולם צחוק ומחיאות כפיים.

"עליכם _____ בקולו של מר בוֹטָס", אמרה גברת פֶּרִיטָוֶל.

שאלה 10

מה לדעתכם ירגיש פֶּטְרִיק כשיגיע לבית הספר ביום שאחרי הצלת הכלבלבים?
הסבירו את תשובתכם לפי סוף הסיפור.
כתבו 2-3 שורות.

בכתיבתכם הקפידו על הניסוח,
על סימני הפיסוק, על כתיב נכון
ועל כתב יד ברור.

שאלה 11

קראו את המשפטים וכתבו למה מתכוונים במילים המודגשות, לפי הסיפור.

דוגמה:

"פֶּטְרִיק אף ראה דמעות **בעיניה**..." (שורה 64)
במילה **בעיניה** מתכוונים – בעיניים של לפני פֶּטְרִיק.

1. "בסופו של דבר מר בּוֹקְס, האיש ממשמרות הבטיחות, הוא שהחליט
במקומו מה לעשות." (שורות 30–31)

במילה **במקומו** מתכוונים – במקום _____.

2. "כולם פנו **לכיוונם** ולטשו בהם עיניים." (שורה 45)

במילה **לכיוונם** מתכוונים – לכיוון של _____.

כתבו 7 שורות לפחות.

המשיכו לעבוד בעמוד הבא.

פרק שני

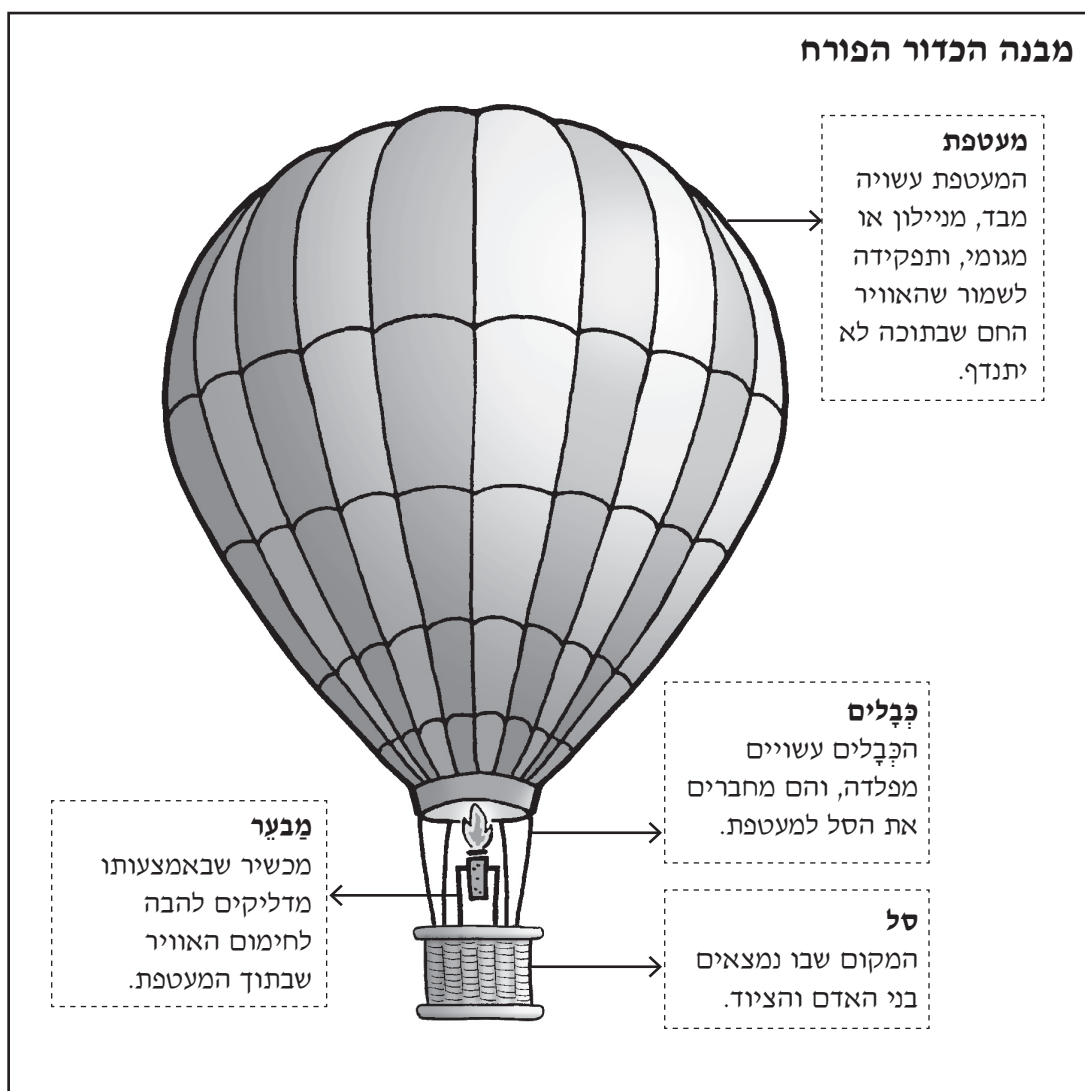
קראו את המידע שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו.

כדור פורח

מהו כדור פורח?

כדור פורח הוא בלון גדול המרחף באוויר. הוא מלא אוויר חם או גז הקל מהאוויר. בדרך כלל מחובר מתחתיו סל גדול שבתוכו אפשר לעמוד. הכדור הפורח הוא כלי הטיס הראשון שבנו בני האדם, והוא נבנה בפעם הראשונה בשנת 1783*.

מבנה הכדור הפורח

* לפי יעקב שויקה, מילון רב-מילים לבית הספר, 1996, עמ' 409.

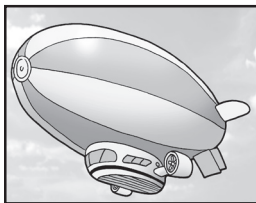
© כל הזכויות שמורות למטח, משכל וסטימצקי.

המצאת הכדור הפורח

עוד לפני שהמציאו את המטוס הראשון, הצליחו בני האדם להינתק מהקרקע ולרחף באוויר בעזרת כלי טיס פשוט יותר – כדור פורח. הראשונים שהפריחו כדור פורח היו האחים מונגולפייה מצרפת, בשנת 1783. בניסוי שערכו הם תפרו כדור גדול מבד, ופתחו בתחתיתו. הם הציבו אותו מעל מדורה גדולה, והכדור התמלא באוויר חם. מכיוון שהאוויר החם קל מהאוויר הקר, התרומם הכדור אל על. באותו ניסוי לא נשא הכדור כל מטען, אולם לאחר כמה ניסיונות הצליחו האחים להטיס גם בני אדם בכדור פורח.

הטיסות הראשונות בכדור פורח נמשכו דקות אחדות בלבד כי האוויר שבתוך הכדור התקרר מהר, ובשל כך נחת הכדור על הקרקע. כדי לשהות זמן רב יותר באוויר, היו הנוסעים שעמדו בתוך הסל מבעירים חבילות קש מול פתח הכדור. כל עוד האוויר שבכדור נשאר חם, היה הכדור ממשיך לרחף באוויר. כדי לנחות היו הנוסעים מכבים את האש, האוויר היה מתקרר בהדרגה, והכדור היה שוקע ויורד לאטו אל הקרקע.

בתחילה היו הכדורים הפורחים פשוטים מאוד: כיוון הטיסה שלהם היה תלוי בכיוון הרוח, והיה קשה לנווט אותם. לאחר כמאה שנה החלו לבנות כדורים

ספינת אוויר

פורחים משוכללים יותר, בעלי מנוע, והיה אפשר לטוס בהם לכיוון הרצוי בלי להיות תלויים בכיוון הרוח. לכדורים האלה הייתה צורה מוארכת, והם נקראו "ספינות אוויר". לפני כ-70 שנה, כאשר החלו בני האדם לטוס במטוסי נוסעים, פסק השימוש בספינות האוויר.

כיום יש שימושים מגוונים לכדורים פורחים. יש הנוהגים לערוך בהם טיולים. כדורים פורחים ללא נוסעים משמשים לאיסוף מידע בעבור הצבא ולהחזקת שלטי פרסומת באוויר, אך הם משמשים בעיקר לאיסוף נתונים כדי לקבוע את תחזית מזג האוויר. לשם כך הכדור הפורח נושא עליו מכשירי מדידה. הוא נוסק לגובה ומבצע מדידות של מזג האוויר באמצעות המכשירים. הנתונים המתקבלים משמשים את החזאים כדי למסור את תחזית מזג האוויר לציבור.*

המשיכו לקרוא בעמוד הבא.

* מעובד לפי "אנציקלופדיית יבנה לרוס", כרך 8, הוצאת לרוס, פריס, הוצאת יבנה, תל אביב ולפי אנציקלופדיית "אביב חדש".

מסביב לעולם ב-20 יום

בְּרִיאַן ג'וֹנְס ושותפו למסע בְּרִטְרָאן פִּיקָאָר היו הראשונים שהקיפו את כדור הארץ בכדור פורח ללא חניות ביניים. בשנת 1999 המריאו השניים בכדור פורח מהרי האַלְפִים בשווייץ.

בריאן ג'ונס מספר על החוויה שעברה עליו ועל חברו למסע:

"עדבר הכי מאהב בכדור פורח הוא שאלוהים אינך יודע בדיוק לאן גליץ כי אגה גאוי ברוח. זה הקסם – אגה טס עם ברוח. ניווט של כדור פורח, זה אומר אדלג איפה אגה נמצא, אורדג אולחל עד שאגה מוצא אג ברוח פמגאימה אף. אחד עדברים פבולטים בטיסה הוא פשקט מסביב, אלא רגש אלא נפש חיה במרחקים. בכדור נל בשקט ובשלווה.

באחד הימים כמלט נקלענו אסדרה עצומה מלח אים, אפייגה סכנה אמגיה שניאלל אנחל במים. כדי אפגרחק מהסדרה פיינו חייבים אפגרום עם הכדור אצבור גבוב מהר ככל פאפשר. פיינו צריכים אפופטר מכא מה שיכולנו: אאכל, סאלאג, בגדים, פכא כדי שפכדור יפיה קל יאגר אאכל אטפס אמחלה. אגר ביטחון חלרנו חל עצמנו מפנחים.

בסופו של דבר פצאחנו אולחל מלח אסדרה, אשם גלף אפנינו אחד פמחזלג פופים במסל: ריחפנו גבוב בשמים, מלח אסדרה, במקום שאין עננים, אפצאחנו אראל משם אג פים פרוש אמחגילן.*

* מעובד לפי כתבה מאת יונתן גור, שפורסמה באתר החדשות ynet ("ויינט"), 14.10.09.

© כל הזכויות שמורות ל-ynet.

השאלות

שאלה 13

השלימו את המילים החסרות לפי מה שקראתם.

כדור פורח הוא בלון גדול המרחף באוויר. כדי להפריח כדור פורח באוויר מחממים את האוויר שבתוכו באמצעות מכשיר הנקרא _____.
כל עוד האוויר שבכדור הפורח נשאר חם, הכדור ממשיך _____.
בעבר, כשרצו להנחית את הכדור הפורח, היו _____ את הלהבה כדי שהאוויר בכדור _____ בהדרגה. כך נחת הכדור על פני הקרקע.

שאלה 14

סדרו את כלי התעופה שלפניכם לפי סדר התפתחותם.
כתבו את המספר המתאים בכל משבצת –

1 – כלי התעופה המוקדם ביותר; 4 – כלי התעופה המאוחר ביותר.

מטוס

ספינת אוויר

כדור פורח ללא מטען

כדור פורח עם נוסעים

שאלה 15

מהו יתרונה של ספינת אוויר על פני כדור פורח?

שאלה 16

לאילו מטרות משמשים היום כדורים פורחים **ללא** נוסעים?
כתבו שתי מטרות לפי מה שקראתם.

1.

2.

שאלה 17

המידע על כדור פורח מופיע בארבעה קטעים.

באיזה קטע אפשר למצוא תשובות על השאלות שלפניכם?

סמנו ✓ במקום המתאים בטבלה.

שימו לב: אפשר לסמן יותר מאפשרות אחת ליד כל שאלה.

השאלה				הקטע שבו נמצאת התשובה			
				מהו כדור פורח?	מבנה הכדור הפורח	המצאת הכדור הפורח	מסביב לעולם ב־20 יום
דוגמה: מהו כלי הטיס הראשון שבנו בני האדם?				✓		✓	
1.	באיזו שנה נבנה הכדור הפורח הראשון?						
2.	מהי ספינת אוויר?						
3.	מי נקלע לסערה בזמן טיסה בכדור פורח?						

שאלה 18

האם הייתם מעוניינים לטוס בכדור פורח?

נמקו את תשובתכם, לפי מה שקראתם בקטע **מסביב לעולם ב-20 יום**.

כתבו 2-3 שורות.

בכתיבתכם הקפידו על הניסוח,
על סימני הפיסוק, על כתיב נכון
ועל כתב יד ברור.

שאלה 19

מטרתו העיקרית של הקטע **מסביב לעולם ב-20 יום** היא –

- 1 ☐ לשתף את הקוראים בחוויה אישית מטיסה בכדור פורח.
- 2 ☐ להסביר איך להתמודד עם קשיים בשעת סערה.
- 3 ☐ לדווח על טיסה שנערכה בכדור פורח מעל הים.
- 4 ☐ להנחות את הקוראים איך לנווט כדור פורח בגובה רב.

שאלה 20

בקטע **המצאת הכדור הפורח** כתוב שקשה לנווט את הכדורים הפורחים (פסקה שלישית).

למה הכוונה במילה **לנווט**?

- 1 ☐ להניע
- 2 ☐ לכוון
- 3 ☐ לדחוף
- 4 ☐ להנחית

שאלה 21

השלימו את המשפטים בעזרת מילים **המנוגדות** למילים המודגשות.

דוגמה:

עדיף להנחית את הכדור הפורח ב**אטיות** ולא ב**אפילג**.

- בתחילת הטיסה בכדור פורח **מציתים** אש באמצעות המבער, ובסוף הטיסה _____ את האש.
- הכדור הפורח **נוסק** לגובה, אך הוא יכול גם _____.

שאלה 22

השלימו את המשפטים במילים מתוך מחסן המילים לפי המידע שקראתם.

- בני אדם טסו בכדור פורח _____ המציאו את המטוס הראשון.
- _____ לא הצליחו האחים מונגולפייה להטיס בני אדם בכדור פורח, אך לאחר כמה ניסיונות הם הצליחו לעשות זאת.
- הנוסעים כיבו את האש _____ הם רצו לנחות.

מחסן מילים

בתחילה	כיום	כאשר	לפני ש...	אחר-כך
--------	------	------	-----------	--------

שאלה 23

כתבו את צירופי המילים ב**לשון רבים**.

- ספינת אוויר _____
- שלט פרסומת _____
- מחזה יפה _____

פרק שלישי

קראו את הקטע שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו.

איך למשוך ציפורים לחצר בית הספר?

רבים מכם מתגוררים ולומדים בעיר או בשכונה צפופה, אך רוצים להרגיש קרובים לטבע. תוכלו לעשות זאת בדרכים אחדות, למשל על ידי משיכה של ציפורי בר לחצרות ולגינות. חצרות עשירות במיני צמחים יספקו לציפורים מקום קינון ולינה ומקור מזון.

לפניכם דרכים שונות למשוך ציפורים לחצר בית הספר:

• הצבת תיבות קינון

תלו תיבות קינון על גזעי העצים בחצר בית הספר. הציבו את התיבות במקום שחתולים אינם יכולים להגיע

אליו כדי להגן על הציפורים מפניהם. רצוי להציב את התיבות במקום מוצל. יש לדאוג שפתחי התיבות לא יהיו מול השמש ושלא יחדרו מי-גשמים לתוכן. אם יש לכם אפשרות, הציבו את התיבות מול חלון הכיתה כדי ליהנות ממראה הציפורים המתקרבות לתיבות.

מהי תיבת קינון?

תיבת קינון היא תיבה המספקת לציפורים את החלל הדרוש להן למגורים ולהטלת ביצים. תיבת הקינון עשויה בדרך כלל מעץ או מבטון, ויש בה פתח עגול שדרכו הציפורים יכולות להיכנס.

תיבת הקינון מְחַקָה את מקומות הקינון הטבעיים של הציפורים ומספקת להן מקום נוח ובטוח. שם הן מוגנות מִפְּגִיעֵי מזג האוויר ומטורפים.

• הכנת מתקני שתייה ורחצה לציפורים

מלאו במים כלים בגדלים שונים, כמו תחתיות של עציצים, קעריות וצלחות.

השתייה חשובה לציפורים ותורמת לעיכול יעיל של המזון. הרחצה במים חשובה לציפורים לשמירה על הניקיון ועל כושר התעופה.

הידעתם?

ציפורים מסוימות אוהבות מאוד לעשות "אמבטיית חול". לכן כדאי להניח חול יבש או עפר דק בפניה שטופת שמש בחצר.

• הכנת מתקני האכלה לציפורים

הציבו שולחן בחצר בית הספר ליד צמחים ועצים. רצוי ששולחן ההאכלה יוצב במקום מוצל. פזרו על השולחן זרעים, פירורי לחם ופירות. במקום שולחן האכלה אפשר להכין גם רשת האכלה.

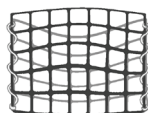
כיצד מכינים רשת האכלה?

הציוד הנדרש:

תהליך ההכנה:

- קפלו את הרשת לשניים ותפרו אותה באמצעות חוט הברזל משני הצדדים.

כך ייווצר כיס שבו פתח בחלקו העליון.

- תלו את כיס הרשת שיצרתם על עץ בחצר, רצוי מול חלון הכיתה.

- מלאו את כיס הרשת בלחם ובפירות.

צפו מרחוק בדרורי הבית, בִּבּוֹלְבוֹלִים ובצופיות הבאים לאכול.

גלו סבלנות. לעתים עובר זמן רב, אף כמה שבועות, עד שהציפורים לומדות לזהות את המתקנים השונים ומתקרבות אליהם.

מבוסס על הכתבה "ציפור הנפש" מאת סמדר ברנדיס, מתוך "לייף סטייל / חיות מחמד", 1.5.12.

השאלות**שאלה 24**

מדוע כדאי לבני אדם למשוך ציפורים לחצר או לגינה לפי מה שקראתם?

.....

שאלה 25

מהן הדרכים למשוך ציפורים לחצר בית הספר לפי מה שקראתם?
כתבו שלוש דרכים.

1.

2.

3.

.....

שאלה 26

הקיפו את שם התואר בכל משפט.

דוגמה:

כדאי להניח חול יבש.

1. רצוי להציב את התיבות במקום מוצל.
2. צריך ליצור פתח עגול בתיבת הקינון.
3. הילדים השתמשו בחוטי ברזל דקים כדי להכין רשת האכלה.

שאלה 27

יש ציפורים הנמשכות לתיבות קינון.

הסבירו מדוע.

.....

שאלה 28

בקטע המתאר כיצד מכינים רשת האכלה משולבים איורים.

מהו תפקידם?

- 1 ☐ להדגיש את הצורך בהכנת רשת האכלה.
 - 2 ☐ לקשט את ההוראות להכנת רשת האכלה.
 - 3 ☐ להציג דרכים נוספות להכנת רשת האכלה.
 - 4 ☐ להמחיש את התהליך של הכנת רשת האכלה.
-

שאלה 29

בקטע **הידעתם?** (עמוד 22) כתוב: "ציפורים מסוימות אוהבות מאוד לעשות 'אמבטיית חול'. לכן כדאי להניח חול יבש או עפר דק בפינה שטופת שמש בחצר".

למה הכוונה בצירוף המילים **שטופת שמש**?

- 1 ☐ מוארת וחמימה
- 2 ☐ מוארת ורטובה
- 3 ☐ מוצלת ויבשה
- 4 ☐ מוצלת וחמימה

שאלה 30

קראו את המשפטים שלפניכם.

סמנו **נכון** או **לא נכון** ליד כל משפט לפי הכתוב בקטע.

1. יש להניח את שולחן ההאכלה מול השמש. ☐ נכון ☐ לא נכון
2. חצר עשירה במיני צמחים מתאימה לקינון של ציפורים. ☐ נכון ☐ לא נכון
3. השתייה תורמת לכושר התעופה של הציפורים. ☐ נכון ☐ לא נכון

.....

שאלה 31

בקטע **מהי תיבת קינון?** (עמוד 22) כתוב: "תיבת הקינון מְחַקָה את מקומות הקינון הטבעיים של הציפורים ומספקת להן מקום נוח ובטוח".

מהמשפט הזה אפשר להבין שתיבת הקינון –

- 1 ☐ מסתירה את מקום הקינון בטבע.
- 2 ☐ מחליפה את מקום הקינון בטבע.
- 3 ☐ גדולה יותר ממקום הקינון בטבע.
- 4 ☐ מושכת יותר ממקום הקינון בטבע.

שאלה 32

בסוף הקטע (עמוד 23) כתוב: "גלו סבלנות. לעתים עובר זמן רב, אף כמה שבועות, עד שהציפורים לומדות לזהות את המתקנים השונים ומתקרבות אליהם".

במשפטים אלה יש –

1 ☐ אזהרה.

2 ☐ המלצה.

3 ☐ דוגמה.

4 ☐ פקודה.

.....

שאלה 33

השלימו את המשפטים שלפניכם בפועל מתאים בזמן עתיד.

דוגמה:

גינה עשירה בצמחים _____ אֶשְׁלֹךְ אליה ציפורים.
מ-ש-כ

1. רות ויאיר אמרו: "באמצעות תיבת הקינון אנחנו _____ לציפור
ס-פ-ק מקום מגורים".

2. מחר אני _____ את רשת ההאכלה בפירורי לחם ובפירות.
מ-ל-א

בהצלחה!

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה זכות שמורה.

114

מבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', טור א'